

Brüssel, 10. mai 2021  
(OR. en)

8135/21

COAFR 104  
RELEX 351  
CFSP/PESC 411  
CSDP/PSDC 230  
ACP 29  
DEVGEN 80  
COHAFA 39  
COHOM 79  
MIGR 78  
CLIMA 92  
COVID-19 185

#### **MENETLUSE TULEMUS**

|         |                                                                                      |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Saatja: | Nõukogu peasekretariaat                                                              |
| Saaja:  | Delegatsioonid                                                                       |
| Teema:  | Aafrika Sarv: ELi geostrateegiline prioriteet<br>– Nõukogu järeldused (10. mai 2021) |

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu 10. mail 2021 toimunud 3792. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused „Aafrika Sarv: ELi geostrateegiline prioriteet“.

**Aafrika Sarv: ELi geostrateegiline prioriteet****Nõukogu järeldused**

1. Aafrika Sarv on strateegiliselt oluline piirkond, millega Euroopal on olnud pikaajalised poliitilised ja majanduslikud sidemed. EL on täielikult pühendunud oma strateegiliste suhete ja partnerluse süvendamisele Aafrika Sarve piirkonna ja selle riikidega, eesmärgiga toetada rahu ja julgeolekut, demokraatiat, inimõigusi, õigusriiki, soolist võrdõiguslikkust, kestlikku arengut, majanduskasvu, kliimameetmeid ja piirkondlikku koostööd. ELi ja Aafrika Sarve inimestevahelised sidemed on tugevad, sealhulgas suurte ja aktiivsete diasporaade kaudu.
2. Nõukogu koostab praegu kooskõlas ELi üldise lähenemisviisiga Aafrika suhtes<sup>1</sup> uut ELi strateegiat, mis tugineb 2011. aasta Aafrika Sarve käsitlevale strateegilisele raamistikule,<sup>2</sup> et anda neile suhetele uus hoog ning toetada ELi poliitilisi, julgeoleku- ja majandushuve. Selle strateegia eesmärk on tugevdada ELi partnerlust Aafrika Sarve riikidega ning parandada üha konkurentsitihedamas keskkonnas ELi tõhusust ja nähtavust. See hõlmab kaheksat Aafrika Sarve riiki<sup>3</sup> ja piirkondlikke organisatsioone laiema naabruskonna, sealhulgas Punase mere ja India ookeani lääneosa raames.
3. Aafrika Sarve piirkond on viimase kümne aasta jooksul läbi teinud olulisi arenguid ja selle piirkondlik dünaamika muutub üha rohkem. Ajaloolised rahukokkulepped ja alanud demokraatiale üleminek on andnud nii lootust kui ka loonud võimalusi. Konfliktid, mille õhutajateks on sageli etnilised pinged, konkurents võimu ja loodusvarade pärast, vägivaldne äärmuslus, rahvusvahelistunud konkurents mõjuvõimu pärast ning varasemad vägivaldsed konfliktid suurendavad aga Aafrika Sarve ebastabiilsust ja killustatust ajal, mil mitmepoolne koostöö on vähenemas. Selleks et toetada piirkondlikku stabiilsust ja demokraatiale üleminekut, mille poole elanikkond õigustatult püüdleb, tuleb tegeleda praeguste ja omavahel põimunud kriisidega.

---

<sup>1</sup> [Nõukogu järeldused Aafrika kohta](#) (30. juuni 2020).

<sup>2</sup> [Nõukogu järeldused Aafrika Sarve kohta](#) (14. november 2011), mida hiljem ajakohastati [nõukogu järeldustega ELi Aafrika Sarve piirkondliku tegevuskava \(2015–2020\) kohta](#) (26. oktoober 2015).

<sup>3</sup> Djibouti, Eritrea, Etioopia, Keenia, Uganda, Somaalia, Lõuna-Sudaan, Sudaan.

4. Demograafilised muutused, linnastumine, digitaliseerimine ja uute turgude tekkimine pakuvad olulisi võimalusi. Siiski on piirkond mõjutatud kliimamuutuste ja sagedasemate loodusõnnetuste rasketest tagajärgedest. Lahendada tuleb valitsemisega seotud probleemid, et tegeleda püsiva vaesuse, sotsiaal-majandusliku ebavõrdsuse, põhiteenuste raske kättesaadavuse ja inimväärsede töövõimaluste puudumisega, mida kõike on COVID-19 pandeemia veelgi süvendanud. Selles piirkonnas on kogu Aafrika kohta suurim arv riigisiseseid põgenikke ja pagulasi. Inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised jätkuvad, samal ajal kui humanitaarprobleemid on hüppeliselt kasvanud. Samuti on see piirkond jätkuvalt teistesse laiema piirkonna riikidesse ja ELi suunduvate oluliste rändevoogude, sealhulgas ebaseadusliku rände, päritolu-, transiidi- ja sihtpiirkond.
5. Lisaks tugevatele poliitilistele, majandus- ja kaubandussuhetele on EL oluline, pikaajaline ja usaldusväärne partner rahu, kestliku arengu ja humanitaarabi valdkonnas. EL kavatseb oma positsiooni tugevdada, võttes Aafrika Sarve piirkonnas oma strateegiliste prioriteetide toetamiseks kasutusele kõik oma poliitikameetmed ja vahendid.

### Juhtpõhimõtted

6. Piirkonna reaalseks, kestlikuks ja pikaajaliseks arenguks on vaja piirkondlike, riiklike ja kohalike ametiasutuste isevastutust ja pühendumust. Selleks et suurendada oma tegevuse mõju, eelkõige rahu, julgeoleku ja valitsemise valdkonnas, kohaldab EL **partnerlusel ja vastastikusel vastutusel** põhinevat lähenemisviisi. Ühesugune arusaam iga partneri vastutusest, ühised prioriteedid ning konkreetsed ja mõõdetavad eesmärgid määratletakse selgelt avameelse, avatud ja tugevdatud poliitilise dialoogi kaudu.

7. ELi strateegia aluseks Aafrika Sarve piirkonnas on **inimõiguste**, soolise võrddõiguslikkuse, demokraatia, õigusriigi, humanitaarpõhimõtete ja rahvusvahelise humanitaarõiguse jätkuv edendamine ja austamine, mis jääb kõigi ELi meetmete keskmesse. EL jätkab eelkõige kindlalt selle edendamist ja kaitsmist, et kõik naised ja tütarlapsed saaksid inimõigusi täielikult kasutada. EL jätkab tööd seksuaalse ja soolise vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks. EL suurendab jõupingutusi, et tagada lapse õiguste täielik austamine. Samuti suurendab EL koostööd inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega. EL jätkab väljendusvabaduse edendamist. EL jätkab oma tegevust surmanuhtluse kaotamiseks.
8. EL pöörab erilist tähelepanu **kaasatusele**. Kodanikuühiskond, naised ja noored on peamised muutuste käivitajad ning nad tuleb kaasata rahu ja riigi ülesehitamisega seotud jõupingutustesse. EL jätkab nende suurema poliitilise osalemise jõulist edendamist ning nende sotsiaal-majandusliku mõjuvõimu suurendamise toetamist. EL jätkab ka võitlust diskrimineerimise vastu ning edendab haavatavas olukorras olevate inimeste ja tõrjutud kogukondade kaasamist ühiskonda.
9. EL tugevdab veelgi oma **integreeritud lähenemisviisi** konfliktidele ja kriisidele ning tugevdab humanitaarabi, arengukoostöö ja rahu vahelist seost vastavalt kolmekordse seose lähenemisviisile (*triple nexus*). Samuti on EL võtnud kohustuse suurendada oma poliitikavaldkondade ja meetmete sidusust, kooskõlastatust ja järjepidevust. See hõlmab meetmeid, millega tagatakse, et erasektori tegevus on kooskõlas äritegevuse ja inimõiguste põhimõtetega<sup>4</sup>. See hõlmab ka tugevat keskendumist piirkondliku koordineerimise tõhustamisele ja **piirkondlikule integratsioonile** ELi üldise poliitilise eesmärgina.

### **Ühine lähenemisviis demokraatialle ning piirkondlikule rahule ja julgeolekule**

10. Piirkonna riikide valitsused vastutavad oma elanikkonna ees ja kannavad peamist vastutust oma rahva püüdlustele reageerimise eest. EL on jätkuvalt pühendunud **demokraatialle ülemineku, õigusriigi ja riigi ülesehitamise** toetamisele ning avatud poliitilise keskkonna edendamisele.

---

<sup>4</sup> [ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted \(UN Principles on Business and Human Rights\)](#).

11. Demokraatlik ja läbipaistev valitsemistava on vajalik, et **tugevdada ühiskondlikku kokkulepet** riigi ja selle kodanike vahel ning keskuste ja äärealade vahel. EL on valmis toetama selliseid jõupingutusi, sealhulgas võimalikke innovatiivseid lähenemisviise, nagu e-valitsus.
12. Korruptsioon pidurdab tõsiselt nii valitsemist, majanduskasvu kui ka sotsiaalset võrdsust. EL pöörab suuremat tähelepanu **võitlusele korruptsiooni** ja riigi kaaperdamise vastu, samuti ebaseaduslikul teel saadud vahendite väljavoolu vastu, karistamatuse vastu võitlemisele, vastutuse, läbipaistvuse ja rahvusvaheliste finantsstandardite järgimise edendamisele.
13. EL tugevdab oma toetust **rahule ja julgeolekule**. Hoolimata positiivsetest poliitilistest arengutest on olukord endiselt habras ja ebakindel, millel on destabiliseeriv mõju kogu piirkonnale. Pinged piirkonna riikide sees ja vahel on üha murettekitavamad ning näitavad, et kollektiivse julgeoleku, dialoogi ja usalduse suurendamise suhtes on vaja kohaldada tõhusat mitmepoolset lähenemisviisi. EL jätkab koostööd Aafrika Liidu (AL) ja Ida-Aafrika Arenguühendusega (IGAD). EL on valmis tegema koostööd IGADi juhtidega, et aidata neil veelgi suurendada IGADi suutlikkust ja muuta see tõhusamaks mitmepoolseks organiks, mis edendab usaldust piirkonna riikide vahel.
14. Kuigi piirkond peab võtma ise vastutuse oma rahu ja julgeoleku eest, jätkab EL koos rahvusvaheliste partneritega **piirkondliku julgeolekualase suutlikkuse** suurendamise toetamist, sealhulgas oma ÜJKP missioonide ja operatsioonide kaudu, nagu Aafrika rahutagamisoperatsioonid ja muud julgeolekumeetmed, millega reageeritakse kõigile julgeolekuohtudele, sealhulgas merel.
15. EL jätkab **merendusjulgeoleku** toetamist, kasutades piirkondlike osalejate vahelise koostöö ja koostoime ergutamise vahendina merediplomaatiat. Sellega seoses vaadati läbi piirkonnas võtmetähtsusega merendusvaldkonnas tegutseja EUNAVFORi Somaalia operatsiooni Atalanta mandaat ning laiendati seda veelgi, et toetada ELi tegevust kõikjal Punase mere lõunaosas ja India ookeani lääneosas. Kuigi operatsiooni põhiülesanne on jätkuvalt piraatluse tõkestamine, ennetamine ja mahasurumine, aitab operatsioon kaasa ka muu merel toimuva kuritegevuse ja ebaseadusliku tegevuse vastasele võitlusele.
16. Samuti toetab EL jätkuvalt piirkonnas ja piirkonnast tegutsevate **terrorirühmituste**, näiteks Al-Shabaabi ja Daeshi ning muude vägivaldsete valitsusväliste osalejate **vastast võitlust**. See hõlmab meetmeid vägivaldse äärmusluse vastu võitlemiseks ja radikaliseerumise ennetamiseks.

17. Piirkonna riigid osalevad rahvusvahelistunud konfliktides ning maismaa- ja merepiirid on vaidlustatud ning on seetõttu jätkuvalt ebakindluse allikaks. Ebastabiilsust põhjustavad jätkuvalt ka kogukondadevahelised konfliktid. EL toetab ja edendab mehhanisme, eelkõige Aafrika omanduses olevaid, et veelgi tõhusamalt **vaidlusi ennetada, pingeid leevendada ja neid rahumeelselt lahendada ning leppimiseni jõuda**, soodustades dialoogi ja vahendamist ning suurendades suutlikkust analüüsida, jälgida, ennetada, leevendada ja lahendada esilekerkivaid konfliktiküsimusi, sealhulgas piiridel. Sellega seoses on äärmiselt oluline võtta arvesse Aafrika Sarve riikide ühtsuse ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtte säilitamist.
18. EL kinnitab taas oma toetust ÜRO **naiste, rahu ja julgeoleku** tegevuskava<sup>5</sup> edendamisele ja rakendamisele, et tagada naiste täielik, võrdne ja sisuline osalemine rahu- ja julgeolekuküsimustes kooskõlas ELi tegevuskavaga<sup>6</sup> ning noori, rahu ja julgeolekut<sup>7</sup> ning tsiviilisikute kaitset käsitlevate tegevuskavadega,<sup>8</sup> samuti kaitsmise kohustuse põhimõttega<sup>9</sup>.
19. EL jätkab **laste ja relvakonfliktide** (CAAC) tegevuskava rakendamise edendamist kooskõlas ELi suunistega laste ja relvastatud konflikti küsimuses, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1612 ja seonduvate resolutsioonidega laste ja relvakonfliktide kohta.

### Mitmepoolsuse ja reeglitepõhise rahvusvahelise korra edendamine

20. EL kaitseb ja **edendab jätkuvalt mitmepoolsust ja reeglitepõhist rahvusvahelist korda**, mille keskmes on ÜRO. EL jätkab tihedat koostööd Aafrika ja rahvusvaheliste partneritega, et aidata kaasa ühisele lähenemisviisile ning ühiselt reageerida stabiliseerimise ja arengu valdkonnas, eelkõige koos Aafrika Liidu, IGADi, ÜRO, rahvusvaheliste finantseerimisasutuste ning muude oluliste kahepoolsete ja piirkondlike osalejatega. Samuti püüab EL süvendada koostööd Aafrika Sarve riikide ja organisatsioonidega mitmepoolsetel foorumitel vastastikust huvi pakkuvates küsimustes.

---

<sup>5</sup> [ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1325 \(2000\)](#) ja sellele järgnevad resolutsioonid naiste, rahu ja julgeoleku kohta.

<sup>6</sup> [ELi naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava 2019–2024 \(EU Action Plan on Women, Peace and Security \(WPS\) 2019–2024\)](#).

<sup>7</sup> [ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2250 \(2015\)](#) ja sellele järgnevad resolutsioonid noorte, rahu ja julgeoleku kohta.

<sup>8</sup> [ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid 1265 \(1999\)](#) ja [1894 \(2009\)](#) tsiviilisikute kaitse kohta relvakonfliktides.

<sup>9</sup> [ÜRO kaitsmise kohustuse põhimõte \(UN principle of responsibility to protect\)](#).

21. **Piiriülese kuritegevuse** käsitlemiseks suurendab EL piirkondlikke jõupingutusi, et võidelda kõigi ebaseadusliku kaubanduse vormide ja ebaseaduslike rahavoogude vastu. EL teeb erilisi jõupingutusi, et lõhkuda piirkonnas ja piirkonnast väljaspool tegutsevate terrorirühmituste rahastamisvõrgustikud. Need jõupingutused peaksid olema suunatud terrorismi ja rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vahel olemas olevate sidemete kaotamisele.
22. EL tervitab Aafrikas enim pagulasi ja riigisiseseid põgenikke vastu võtva piirkonna pikaajalist solidaarsust ja heldust. ELil on jätkuvalt juhtroll põhimõttelise **humanitaarabi** andmisel inimtegevusest või loodusõnnetustest mõjutatud kõige haavatavamatele inimestele. EL kohustub edendama humanitaartegevuse vahendite baasi üldist suurendamist nii ELis kui ka laiemalt, et reageerida kasvavatele vajadustele. Samuti jääb prioriteediks rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvahelise pagulasõiguse järgimise edendamine ning humanitaarruumi kaitsmine.
23. **Kliimamuutustel ja keskkonnaseisundi halvenemisel** on piirkonnas juba suur mõju, seda ka riski mitmekordistava tegurina, võimendades olemasolevaid haavatavusi, süvendades konflikte, sundrännet ja konkurentsi nappide loodusvarade, eelkõige maa ja vee pärast. EL aitab tegeleda kliimamuutuste kasvava mõjuga rahule ja julgeolekule. Samuti süvendab EL koostööd kõikidel tasanditel, eelkõige toetades ambitsioonikaid riiklikult kindlaksmääratud panuseid, et võidelda kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu, edendada kliimaneutraalsust ja elurikkuse kaitset. EL toob esile võimalused, mida see üleminek pakub investeeringute, töökohtade loomise ja majandusarengu seisukohast.
24. Ebakindluse vähendamiseks, arengust saadava kasu säilitamiseks ning ebastabiilsuse ja konfliktide algpõhjuste terviklikuks käsitlemiseks jätkab EL koostööd riiklikul ja piirkondlikul tasandil, sealhulgas erasektoriga, suurendades seeläbi **vastupanuvõimet**. Olulise tähtsusega on kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise suutlikkuse toetamine, katastroofiohu vähendamise strateegiate koostamine, katastroofideks valmisoleku parandamine, keskkonnahoidliku/sinise majanduse suutlikkuse suurendamine, kestliku ühenduvuse edendamine, kliimasõbraliku põllumajanduse tugevdamine ning kaasavad ja kestlikud põllumajandustööstuse väärtusahelad ning need on valdkonnad, kus EL saab pakkuda ainulaadseid eksperditeadmisi.

25. Kooskõlas Valletta ühise tegevuskavaga ja Hartumi protsessiga järgib EL **rände** suhtes kohandatud, tasakaalustatud, sidusat ja terviklikku kogu rändeteed hõlmavat lähenemisviisi dialoogide ja vastastikku kasulike partnerluste kaudu riiklikul ja piirkondlikul tasandil. EL toetab piirkondlikku ja riiklikku suutlikkust rände tõhusaks juhtimiseks ning ebaseadusliku rände, inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse, sundrände ja nende algpõhjuste käsitlemiseks, samuti rändest saadava kasu suunamiseks Aafrika mandri ja piirkonna arengu heaks. Jätkuvalt on oluline jätkata koostööd piirkonna partneritega tagasivõtmise, tagasisaatmise, taasintegreerimise ja seadusliku rände valdkonnas kooskõlas ELi ja liikmesriikide pädevustega. EL on jätkuvalt pühendunud rahvusvahelisele kaitsele, rändajate inimõiguste kaitsmisele ning vastuvõtvate ja transiidikogukondade toetamisele. Soodustatakse koostööd teiste sihtpiirkondadega, sealhulgas Pärsia lahe riikidega.

### **Suurem pühendumus sotsiaalsele ja inimarengule**

26. COVID-19 pandeemia on näidanud, kuidas kohalikud haiguspuhangud võivad muutuda ülemaailmseks ohuks inimeste tervisele ja majanduslikule stabiilsusele. EL on pühendunud tervishoiusüsteemide tugevdamisele, partnerite valmisoleku ja reageerimisvõime tõhustamisele ning **tervishoiusektori** struktuurireformide toetamisele. Kooskõlas Euroopa tiimi lähenemisviisiga on EL ja selle liikmesriigid etendanud juhtrolli COVAXi mehhanismi loomisel, millesse nad on ka olulised panustajad. EL jätkab tööd selle nimel, et tagada kõigile õigeaegne, õiglane ja võrdne ülemaailmne juurdepääs ohututele, taskukohastele ja tõhusatele vaktsiinidele ning toetada vaktsineerimiskampaaniate läbiviimist, uurides samal ajal võimalusi kohaliku tootmisvõimsuse suurendamiseks.
27. Kestliku ja kaasava arengu jaoks on väga olulised **sotsiaalne areng ja inimareng**. Aafrika Sarve üheks prioriteediks jääb investeerimine haridusse ning tehnilisse ja kutseõppesse, et anda noortele oskused, mis on vajalikud nende võimestamiseks ja tööturule integreerimiseks. Haritud ja oskustega noored on kestliku arengu üks peamisi edasiviivaid jõude. EL jätkab valitsuste jõupingutuste toetamist, et suurendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsele haridusele ja koolitusele.



28. Sellega seoses on EL jätkuvalt pühendunud kõigi inimõiguste edendamisele, kaitsmisele ja järgimisele ning Pekingi tegevusprogrammi, rahvastiku ja arengu rahvusvaheline konverentsi (ICPD) tegevusprogrammi ja nende läbivaatamiskonverentside tulemuste täielikule ja tulemuslikule rakendamisele ning **seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele**. Seda silmas pidades kinnitab EL taas oma pühendumust edendada, kaitsta ja järgida iga inimese õigust omada täielikku kontrolli ning otsustada vabalt ja vastutustundlikult oma seksuaalsuse ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud küsimuste üle ilma diskrimineerimise, sundimise ja vägivallata. Lisaks rõhutab EL ka vajadust tagada üldine juurdepääs igakülgsele kvaliteetsele ja taskukohasele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele teabele ja haridusele, sealhulgas põhjalikule seksuaalkasvatusele ja tervishoiuteenustele.

### **Sotsiaal-majandusliku taastumise, kaubanduse ja piirkondliku integratsiooni edendamine**

29. COVID-19 on kriitiliselt mõjutanud juba niigi nõrku sotsiaal-majanduslikke struktuure. Seepärast pöörab EL jätkuvalt erilist tähelepanu **majanduslikule ja sotsiaalsele taastumisele** kooskõlas üleskutsega ehitada üles paremini ja keskkonnahoidlikumalt, et saavutada tegevuskava 2030 eesmärgid. EL toetab jätkuvalt loodusvarade säästvat kasutamist ja majandamist, keskkonnahoidlikku tehnoloogiat, kohalike väärtusahelate arendamist ning üldist juurdepääsu ohutule, turvalisele, säästvale ja taskukohasele energiale.
30. Aafrika Sarve piirkond on suure potentsiaaliga ulatuslik ja dünaamiline turg. EL toetab jätkuvalt **ettevõtlust**, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arengut, mikrokrediidi võrgustikke ja äri võrgustikke, digitaliseerimist ja kaubanduse hõlbustamist. Samuti on investeringute suurendamise ja inimväärsede töökohtade loomise jaoks väga olulised avatumad ja konkurentsivõimelisemad võrdsed tingimused kõigile ettevõtjatele. EL edendab ka eraettevõtete sotsiaalset kaitset ja sotsiaalset vastutust ning inimõigusi töömaailmas.

31. EL jätkab **piirkondliku majandusintegratsiooni ja koostöö edendamist**, sealhulgas tehes koordineeritud viisil asjaomastes mitmepoolsetes raamistikes rahvusvahelisi võlakergendusalasid jõupingutusi, toetades piirkonna riike, kes soovivad saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmeks, ning Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) rakendamist. EL jätkab koostööd Ida-Aafrika Ühenduse (EAC) ja IGADiga, et edendada majanduskoostööd. See loob rohkem võimalusi välisinvesteeringuteks ja erasektori arenguks, sealhulgas EList ja piirkonna diasporaa kaudu. Samuti otsib EL viise, kuidas tugevdada oma koostööd kaubanduse ja investeeringute valdkonnas, sealhulgas majanduspartnerluslepingu rakendamise kaudu ning Ida-Aafrika Ühenduse liikmetele antud võimaluse kaudu rakendada majanduspartnerluslepingut muutuva geomeetria põhimõtte alusel.
32. EL väärtustab kõrgelt **inimestevahelisi sidemeid**. Ta jätkab vahetusprogrammide, näiteks haridus- ja teaduspartnerluste ja stipendiumide väljatöötamist ning võimaldab ELi riikide diasporaadel panustada piirkonna arengusse. Lisaks tugevdab EL kultuurialast koostööd, eelkõige kultuuri ja kultuuripärandi rolli rahu ja arengu võimaldajana.

### **Piirkondliku sidususe ja tõhususe tugevdamine riikide kontekstis**

33. Kooskõlas käesoleva strateegia juhtpõhimõtete ja prioriteetidega, mida kohandatakse vastavalt igale konkreetsele riiklikule ja kohalikule kontekstile, tugevdab EL partnerlust piirkonna asjaomaste riikidega, võttes arvesse nende mitmekesisust ja arengut keskpikas ja pikas perspektiivis.
34. **Kenya** puhul peab EL esmatähtsaks strateegilisemaid suhteid, eelkõige rahu ja julgeoleku, demokraatia, kaubanduse ja investeeringute, kliimamuutuste, valitsemistava ja inimõiguste valdkonnas. Kenyal on suur potentsiaal suurendada piirkondlikku stabiilsust ning täita konstruktiivset rolli rahu ja julgeoleku edendamisel. EL toetab Kenya suuremat diplomaatilist ja mitmepoolset osalemist ülemaailmsetel ja piirkondlikel foorumitel. Tugev partnerlus naaberriikidega on piirkonna stabiilsuse võti.

35. EL jätkab Etioopias ja Sudaanis toimuvate üleminekute toetamist, mille edu on piirkondliku stabiilsuse jaoks määrava tähtsusega. **Etioopia** on ELi strateegiline partner ning oluline piirkondlik ja mitmepoolne osaleja. EL toetab demokraatlike ja majandusreformide elluviimist ning leppimispüüdlusi, mis põhinevad kaasaval ja läbipaistval dialoogil. Konflikt Tigrays ja suurenev etniline vägivald riigis tekitavad tõsist muret ning põhjustavad piirkonnale negatiivseid tagajärgi<sup>10</sup>. **Sudaani** üleminek, mida EL on algusest peale toetanud, on Aafrika Sarve ja Aafrika jaoks positiivne eeskuju. EL julgustab ja abistab tsiviilisikute juhitavat üleminekuvalitsust poliitiliste ja majanduslike reformide elluviimisel, Juba rahulepingu ja sellele järgnevate kokkulepete rakendamisel ning konstruktiivse rolli etendamisel, et toetada piirkondlikku stabiilsust. Eriti oluline on tugevdada üleminekuperioodi õigusemõistmist ja vastutuse võtmist ning saavutada võlakergendus, sedamööda kuidas üleminek jätkub.
36. EL jätkab kriitilise tähtsusega rahu- ja riigi ülesehitamise protsesside toetamist. Tuginedes oma terviklikule lähenemisviisile ja olulistele investeeringutele Somaalia rahu tagamise ja riigi ülesehitamise, sealhulgas julgeolekusse AMISOMi ja selle ÜJKP missioonide kaudu, on EL jätkuvalt pühendunud **Somaalia** reformi- ja lepituskava toetamisele, samal ajal kui föderaal- ja piirkondlikud juhid peavad märkimisväärselt suurendama jõupingutusi konsensuslikul ja kaasaval viisil. Taotledes rahalise koormuse jagamist, pidades silmas rahvusvahelise julgeolekualase kohaloleku ümberkujundamist riigis ja Somaalia poolt vastutuse täielikku ülevõtmist kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2568,<sup>11</sup> jätkab EL ÜRO ja Aafrika Liidu toetamist nende stabiliseerimispüüdlustes. EL toetab jätkuvalt rahulepingu kiiret ja täielikku rakendamist **Lõuna-Sudaanis** ning kutsub IGADit ja Aafrika Liitu üles selles kontekstis aktiivsemalt osalema. Võitlus korruptsiooni ja ebaseaduslike rahavoogude vastu jääb seal endiselt oluliseks prioriteediks.

---

<sup>10</sup> [Etioopia – Nõukogu järeldused](#) (11. märts 2021).

<sup>11</sup> [ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2568](#) (2021).

37. EL toetab **Djibouti** positiivset panust rahu, julgeoleku ja piirkondliku koostöö edendamisse Aafrika Sarve piirkonnas, sealhulgas Punasel merel, näiteks operatsiooni Atalanta logistikaplatvormi majutamise ja ELi liikmesriikide sõjalise kohaloleku kaudu. EL jätkab koostööd Djiboutiga kaasava majanduskasvu edendamisel ja demokraatliku ruumi avamisel. Samuti peab EL tervitatavaks **Uganda** olulist panust rahu ja julgeoleku tagamisse Aafrika Sarve ja Ida-Aafrika järvede piirkonnas. EL jätkab kaasava arengu ja demokraatliku valitsemistava edendamist, eelkõige selleks, et tegeleda demokraatliku ja tsiviilruumi ahenemise ning suurenevate pingetega.
38. EL jätkab koostööd **Eritreaga**, nõudes konstruktiivset tegevuskava piirkondlikul ja riiklikul tasandil, sealhulgas õigusriigi põhimõtte, demokraatlike väärtuste, inimõiguste, tööõiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamist nii Eritreas kui ka väljaspool.

#### **Laiem piirkondlik lähenemisviis, mis hõlmab muutuvat piirkondlikku korda**

39. Laiemas plaanis on **Punase mere piirkond** jätkuvalt ELi jaoks väga tähtis, sest see on oluline nii Aafrika Sarve kui ka kaubandus- ja ühenduvuskoridori stabiilsuse jaoks. Tuleb säilitada stabiilsus ja meresõiduvabadus ning need on koos piirkonnaga ühine huvi. EL toetab koostööd, dialoogi ja vaidluste rahumeelset lahendamist Punase mere piirkonnas ning pakub privilegeeritud suhteid piirkondlike algatustega, nagu Punase mere ja Adeni lahe araabia ja Aafrika riikide nõukogu ning IGADi Punase mere töökond, edendades samal ajal kaasavamaid vorme. EL uurib sünergiaid – maismaal, õhus ja merel – rahu ja julgeoleku, kliimamuutuste, bioloogilise mitmekesisuse, keskkonna, transpordi ja logistika, kestliku majandusliku ja sotsiaalse arengu, rände ning Punase mere / Põhja-Aafrika piirkonna integreeritud lähenemisviisi valdkonnas.

40. **Niilus** on piirkonna jaoks ülitähtis. Suure Etioopia renessansi tammi üle peetud vaidlusele läbirääkimiste teel lahenduse leidmine aitaks tohutult kaasa piirkonna stabiilsusele ja kestlikule arengule kolmes asjaomases riigis, st Etioopias, Sudaanis ja Egiptuses, avades ukse piirkondlikule integratsioonile ja välisinvesteeringutele. EL jätkab osalemist Aafrikas ning osapoolte vahelise dialoogi ja koostöö toetamist, et suurendada usaldust ning saavutada kokkulepe Niiluse ressursside rahumeelse, kestliku ja tõhusa kasutamise suhtes. EL laiendab oma osalemist veediplomaatias kogu Niiluse vesikonnas, edendades piiriülest veealast koostööd ja veeresursside integreeritud majandamist.
41. Laiendades ELi praegust osalemist Punase mere piirkonnas kooskõlas nõukogu järeldustega India ja Vaikse ookeani piirkonda käsitleva ELi strateegia kohta<sup>12</sup> ning võttes arvesse arenguid Ida-Aafrika rannikul, eelkõige Mosambiigi põhjaosas, tugevdab EL veelgi **India ookeani lääneosa** äärsete vete suhtes järgitavat integreeritud lähenemisviisi. EL püüab lahendada ühiseid probleeme ja luua sünergiat, et aidata parandada poliitilist, kliimaga seotud, julgeoleku- ja majanduskoostööd rannikuriikide ja piirkonnaväliste osalejate vahel, tuginedes samuti operatsioonile Atalanta ja vajaduse korral ELi liikmesriikide sõjalisele kohalolekule piirkonnas.
42. EL jätkab oma tegevust **ookeanide majandamisel** ja tugevdab seda, sealhulgas edendades säästvat sinist majandust, võideldes ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu, tugevdades koostööd säästva kalapüügi partnerluslepingute raames ja toetades merekaubandust.

---

<sup>12</sup> [Nõukogu järeldused India ja Vaikse ookeani piirkonnas tehtavat koostööd käsitleva ELi strateegia kohta](#) (16. aprill 2021).

## **Poliitikameetmete ja vahendite ulatuslik kasutuselevõtmine integreeritud lähenemisviisi kohaselt**

43. EL kinnitab taas oma valmisolekut võtta selle strateegia rakendamisel kasutusele kõikvõimalikud vahendid ja poliitikameetmed. Tugevdatud poliitiline dialoog ühelt poolt ELi ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika Sarve riikide vahel, kaasa arvatud kõrgeimal tasandil, võimaldab meil tegutseda ühiselt ja jälgida olukorda seoses seatud eesmärkidega. Demokraatia, õigusriigi, valitsemistava ja inimõiguste toetamise raames on EL valmis korraldama valimismissioone, mis tegutseksid ühes riiklike valimisprotsessidega. Vajaduse korral on ELil õigus vaadata oma toetus läbi ja võtta mis tahes hetkel kasutusele piiravad meetmed, eelkõige seoses inimõiguste tõsiste rikkumistega kogu maailmas.
44. **ELi eriesindaja**, kellel on tugevad piirkondlikud volitused ja kes keskendub piirkondlikele tegevustele, on väga oluline, et suurendada ELi nähtavust, kohalolekut ja koostööd kõigi piirkonna riikide ning vajaduse korral asjaomaste osalejatega Aafrika Sarve ja Punase mere piirkonnas. ELi eriesindaja aitab kaasa ELi tugevdatud ja tõhusamale poliitilisele tegevusele selle strateegia edendamisel, muu hulgas tänu paremale koordineerimisele.
45. EL on jätkuvalt piirkonna peamine arengupartner. Euroopa tiimi vaimus võimaldab tulevane naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (**NDICI**) – Globaalne Euroopa anda tugevat toetust selles strateegias osutatud pikaajalise arengu ja stabiilsuse üldistele eesmärkidele. Samuti võimaldab see jätkata nimetatud rahastamisvahendiga ette nähtud tingimustel Euroopa toetuse andmist sõjaliste osalejate suutlikkuse suurendamiseks, et toetada arengut ja arenguks vajalikku julgeolekut.
46. Lisaks on ELi uute **uuenduslike rahastamisvahendite**, sealhulgas Euroopa Kestliku Arengu Fondi+ kasutuselevõtmine eriti asjakohane piirkonna kestliku arengu jaoks, eelkõige investeeringute, erasektori, piirkondliku integratsiooni ja majanduskasvu edendamiseks.

47. Euroopa **rahutagamisrahastu** loomine võimaldab võtta suutlikkuse suurendamise meetmeid seoses sõjaliste ja kaitseküsimustega, muu hulgas ÜJKP missioonide ja operatsioonide mandaadi ning riigi institutsioonide toetamiseks, ning toetada Aafrika rahu- ja julgeolekuoperatsioonide sõjalisi aspekte.
48. Rahu ja julgeoleku toetamiseks tõhustavad **ÜJKP missioonid ja operatsioonid** (EUTM Somalia, EUCAP Somalia ja operatsioon Atalanta) vajaduse korral edasist koordineerimist piirkonna asjaomaste partneritega. Need jäävad koos muude ELi vahenditega ELi integreeritud lähenemisviisi ning tekkivatele ja käimasolevatele kriisidele reageerimise oluliseks tugisambaks. Julgeolekualase suutlikkuse suurendamisel ja toetamisel pööratakse erilist tähelepanu inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimisele.

### **Rakendamine ja edasised sammud**

49. **Selle uue strateegia rakendamisel** püüab EL teha tihedat koostööd piirkonna riikidega individuaalselt ja kollektiivselt, samuti mitmepoolsete ja piirkondlike partneritega poliitilisel tasandil (IGAD, AL, ÜRO), finantsküsimustes (Maailmapank, IMF, Aafrika Arengupank ja Pariisi Klubi) ja eri teemadel (nt WHO, WTO, UNEP, UNODC, UNHCR, IMO). EL püüab samuti pidada dialoogi ja teha koostööd teiste asjaomaste riikide ja rahvusvaheliste partneritega, et edendada ühiseid lähenemisviise, tuginedes ühistele väärtustele ja prioriteetidele. Ta teeb tihedat koostööd erasektori ja diasporaade liikmetega ning edendab ja tugevdab kodanikuühiskonda, muu hulgas rohujuure tasandil.
50. Võttes arvesse erinevat olukorda piirkonna eri osades ja sotsiaal-poliitiliste arengute kiiret tempot, tagab EL, et tema meetmeid ja poliitikat vaadatakse vastavalt uusimatele arengutele ja saadud kogemustele pidevalt läbi. Nõukogu kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles tagama, et sellele vastavalt kohandatakse ELi arengukoostöö programmitööd ja rakendamist. Sellega seoses on oluliseks vahendiks tõenditel põhinevad analüüsid. EL jätkab tihedat koostööd kohalike humanitaar- ja arenguabi andjatega, et suurendada sidusust ja parandada kestlikkust.

51. Korrapäraste poliitiliste järelmeetmete tagamiseks ja kooskõlas vastastikuse vastutuse põhimõttega määrab EL kindlaks **konkreetsed prioriteetsed eesmärgid** riigi ja piirkonna tasandil, konsulteerides asjaomaste riikidega ning koordineerides tegevust asjaomaste partneritega ja jagades neile teavet. Nõukogu kavatseb nende eesmärkide saavutamiseks tehtavate edusammude jälgimisel ja nende saavutamisele kaasa aitavate konkreetsete meetmete kindlakstegemisel toetuda ELi delegatsioonidele ja oma liikmesriikide akrediteeritud esindustele. Nõukogu vaatab tehtud edusammud korrapäraselt üle ning kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles esitama ettepanekuid strateegia rakendamise, jälgimise ja hindamise konkreetsete meetodite kohta.
52. Vastastikustest kohustustest ja nende mõjust üldise teadlikkuse kujunemise tagamisel on määrava tähtsusega üldsuse teavitamine ELi poliitikast, meetmetest ja programmidest.
53. Lõpetuseks, EL kordab oma kavatsust tugevdada ja süvendada strateegilisi suhteid ja partnerlust Aafrika Sarve ja selle riikidega. EL näitab ühise tegevuse kaudu jätkuvalt, et ta on piirkonna tugev partner.
-